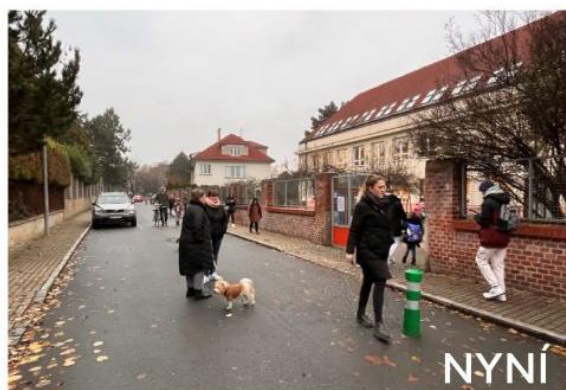

Název opatření:

Školní ulice

Ilustrační obrázek: Školní ulice u ZŠ Hanspaulka v Praze 6. Zdroj: <https://peskymestem.cz/projekt/skolni-ulice/>

Popis opatření:

Opatření Školní ulice (*School Street*) spočívá v dočasném nebo trvalém omezení vjezdu motorových vozidel do bezprostředního okolí školy v časech příchodu a odchodu žáků (nejčastěji 7:30–8:00 a 13:00–14:00).

Cílem je minimalizovat bezpečnostní rizika způsobená automobilovou dopravou rodičů vysazujících děti přímo u vchodu a přeměnit prostor před školou na bezpečné, čisté a přívětivé místo. Vjezd zůstává zachován pro rezidenty, složky IZS, osoby s omezenou schopností pohybu a zásobování.

V čem opatření městu a jeho obyvatelům pomáhá:

- zvýšení bezpečnosti dětí v bezprostředním okolí školy,
- omezení konfliktů mezi chodci a motorovou dopravou,
- snížení intenzity automobilové dopravy v okolí školy zejména v ranní špičce,
- zklidnění dopravní situace před školou,
- snížení rizika nebezpečného vysazování dětí z automobilů,
- podpora pěší, cyklistické a další aktivní mobility,
- vytvoření příjemnějšího veřejného prostoru před školou,
- potenciální snížení hluku a emisí z automobilové dopravy,
- podpora samostatnosti dětí při cestě do školy,
- lepší podmínky pro sociální kontakt dětí a rodičů,
- zvýšení kvality prostředí pro obyvatele v okolí školy,

- možnost propojení s dalšími opatřeními Školního plánu mobility – bezpečnými trasami do školy, parkováním kol a koloběžek, pěšími autobusy nebo podporou veřejné dopravy.
- zvýšení bezpečnosti dětí: Zásadní snížení rizika kolizí chodců s auty v zóně, kde je koncentrace dětí nejvyšší.
- zdravější prostředí u školy: Výrazný pokles lokalizovaných emisí výfukových plynů a hlukové zátěže v době, kdy se děti shromažďují před budovou.
- podpora aktivní mobility: Motivace rodin k chůzi, jízdě na kole či koloběžce, což přispívá k fyzické zdatnosti i samostatnosti dětí.
- snížení stresu a rozvoj komunity: Vytvoření příjemného prostoru pro ranní setkávání rodičů, dětí i učitelů bez neustálého uskakování před manévrujícími auty.
- předvídatelnost dopravy: Jasné nastavení pravidel díky vybudovaným spádovým zónám K+R (Kiss & Ride) v krátké docházkové vzdálenosti (např. 2–3 minuty pěšky).

Inovační aspekty – kontext SMART City:

Školní ulice představuje nízkonákladové, rychle realizovatelné a datově vyhodnotitelné opatření, které odpovídá principům SMART City. Nevyžaduje rozsáhlou stavební rekonstrukci a může být nejprve ověřeno v pilotním režimu.

V rámci chytrého města lze opatření propojit s:

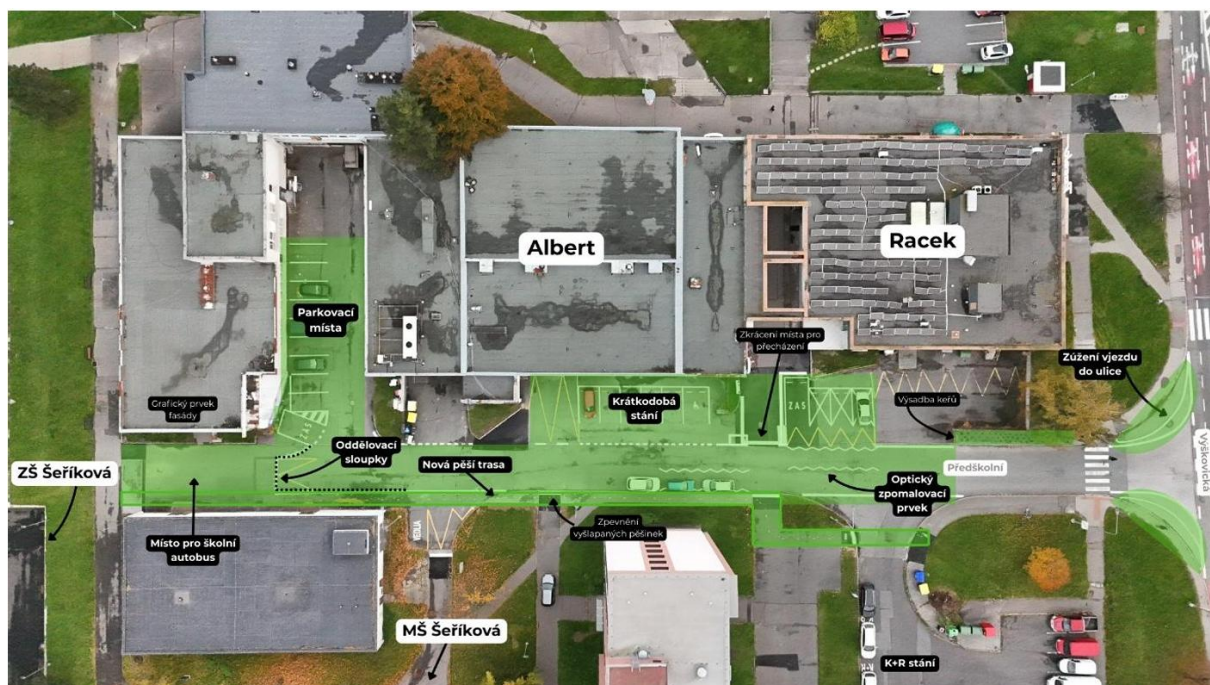
- monitoringem dopravy – sledováním intenzity automobilové, pěší a cyklistické dopravy před zavedením a po zavedení opatření,
- měřením kvality ovzduší a hluku v okolí školy,
- digitálním sběrem dat o dopravním chování žáků a rodičů,
- participací školy a veřejnosti prostřednictvím pocitových map, dotazníků nebo participativních workshopů,
- chytrým dopravním značením nebo proměnným dopravním režimem,
- propojením s GIS a mapovými podklady města,
- vyhodnocováním změny dopravního chování v rámci Školního plánu mobility.

Příklady dobré praxe z České republiky:

- **Ostrava:** Město ve spolupráci s MAPPA (Městský ateliér prostorového plánování a architektury) ověřuje koncept školních ulic u několika škol s cílem zlepšit dopravní situaci a kultivovat veřejný prostor v okolí škol.
 - **ZŠ Šeříková** (ulice Předškolní, Ostrava-Výškovice): Školní ulice byla realizována jako soubor opatření zahrnující **zónu 30, novou pěší trasu, zúžení vjezdu do ulice, instalaci oddělovacích sloupků** a vytvoření místa pro vjezd **školního**

autobusu a bezpečný nástup dětí, optický zpomalovací prvek, zónu parkování K+R a krátkodobá parkovací stání. Vyhodnocení porovnávající dopravu před a po realizaci opatření prokázalo výraznou změnu dopravního chování: **automobilová doprava poklesla o 59 % a počet chodců vzrostl o 40 %**. Po zavedení opatření se pěší pohyb stal dominantním způsobem dopravy ve sledovaném území a počet automobilů se snížil ve všech časových intervalech.

- **ZŠ Kosmonautů** (Ostrava-Zábřeh): Testování školní ulice v září 2025 bylo spojeno s podzimní výzvou Pěšky do školy a informační kampaní pomocí infostánku před školou a informačních panelů a letáků na vchodech domů a místních provozoven. Obavy z vlivu opatření na plynulost dopravy v okolních ulicích se nepotvrdily. Dotazníkové šetření ukázalo, že zkušební zavedení školní ulice bylo většinou respondentů hodnoceno pozitivně a přispělo ke zvýšení bezpečnosti chodců během ranní špičky.
- **Praha** (např. ZŠ Klánovice, ZŠ Hanspaulka): Úspěšné pilotní projekty ranních uzávěr kombinované s vybudováním K+R zón.
- **Žďár nad Sázavou** patří mezi průkopníky školních ulic na Vysočině. V roce 2026 rozšířil režim školních ulic ke všem svým základním školám. V ranní špičce je vjezd automobilů do vybraných ulic dočasně omezen, současně byla zavedena zóna 30, upraveno dopravní značení a zachována prostupnost pro cyklisty. Město průběžně vyhodnocuje dopady opatření a zapojuje veřejnost do jejich hodnocení.
 - Režim byl úspěšně zaveden u **ZŠ Komenského** (uzávěra v čase 7:20–8:00) a navázal na předchozí zkušenosti z **ZŠ Švermova** a **ZŠ Palachova**. Opatření

zahrnuje zachování obousměrného průjezdu cyklistů, snížení rychlosti na 30 km/h a zřízení spádového K+R u ulice Brodská.

- **Brno: ZŠ Tuháčkova (Brno-jih / Komárov):** Pilotní projekt školní ulice v ulicích Tuháčkova a Schwaigrova (7:30–8:00) realizovaný v rámci mezinárodního programu URBACT (projekt *SCHOOLHOODS*). Projekt kombinuje omezení vjezdu s vytvořením obrátkových stání Kiss & Ride.
 - Trvalá zklidnění dopravního prostoru před školami fungují také v ulicích **Milénova, Vaculíkova** či **Blažkova**.
- **Mladá Boleslav:** Realizace dočasných testovacích uzávěr před základními školami (např. **1. ZŠ a 2. ZŠ Mladá Boleslav** či **ZŠ Komenského**) ve spolupráci s organizací *Pěšky městem*. Součástí bylo měření změny dopravního chování rodičů a podpora výzvy *Pěšky do školy*.
- **Hradec Králové: ZŠ a MŠ Josefa Gočára (Tylovo nábřeží):** Zavedení školní ulice v ranních hodinách před začátkem vyučování jako první konkrétní výstup městského koncepčního dokumentu *Školní plány mobility*.
- **Plzeň: ZŠ a MŠ Plzeň-Božkov** má od 1. 1. 2023 školní ulici, zákaz vjezdu do ul. Vřesinská platí ve dnech školního vyučování od 7:00 do 8:00 a od 12:00 do 13:00. Pro dojíždějící je vytvořeno krátkodobé parkování pro nástup a výstup v Palírenské ulici, na dobu max. 15 minut.
 - Režim školní ulice byl zaveden také časovým zákazem vjezdu do ulice Vřesinská v časech **7:00–8:00** a **12:00–13:00**, čímž se podařilo uvolnit okolí školy a zabezpečit bezpečí pro pěší žáky.
- **Dobříš: 2. ZŠ Dobříš (ulice Za Poštou):** Po mimořádně úspěšném 3týdenním pilotním testu v roce 2023 město schválilo ranní školní ulici (7:30–8:00) **trvale**. Opatření bylo doplněno o přeměnu Komenského náměstí na pěší zónu a vybudování velkokapacitní kryté kolárny pro 100+ kol a koloběžek.

Příklady dobré praxe ze zahraničí:

- **Bratislava (Slovensko):** Samospráva hlavního města masivně podporuje zavedení školních ulic v rámci městského projektu *Mesto pre deti* s podporou technických listů a metodiky.
- **Londýn (Spojené království):** v metropoli funguje již přes **500 školních ulic**. Systém je vymáhán převážně automatizovanými SMART kamerovými systémy (ANPR), které rozpoznávají SPZ neoprávněně vjíždějících vozidel.

- **Vídeň (Rakousko):** Koncept *Schulstraße*, který spojuje dopravní omezení s architektonickou proměnou ulic (přidávání zeleně, laviček a vodních prvků). Koncept *Schulstraße*, který propojuje dopravní omezení vjezdu aut s kompletní architektonickou proměnou ulic – přidáváním zeleně, mlžíték/vodních prvků, laviček a výsadeb stromů, čímž vzniká pobytový veřejný prostor.

Další užitečné zdroje informací:

- Mapa školních ulic: <https://www.chodcisobe.cz/blog/peskydoskolymapa.php>
- <https://peskymestem.cz/projekt/skolni-ulice/>
- Pěšky městem – Bezpečné cesty do školy a Školní ulice (Metodické návody, příručky a zkušenosti z ČR)
- Transport for London – School Streets Toolkit (Detailní návod a data z plnoplošného zavedení v Londýně)
- Akademie městské mobility (Dobrá města) (Inspirativní databáze opatření pro zklidňování dopravy v ČR)
- Mapa školních ulic v ČR (Chodci sobě / Pěšky městem):
<https://www.chodcisobe.cz/blog/peskydoskolymapa.php>
- Pěšky městem – Projekt Školní ulice:
<https://peskymestem.cz/projekt/skolni-ulice/> (Komplexní metodické návody, příručka „Jak na to“, šablony letáků, dotazníků a inspirace z praxe).
- Technické podmínky MD ČR – TP 132 (Zásady zklidňování dopravy na pozemních komunikacích v obcích):
Oficiální legislativně-technický podklad Ministerstva dopravy ČR (platný od 15. 1. 2025), který v oddíle 9.21 nově přesně definuje Školní ulici jako dopravně-organizační opatření.
- Manuál implementace školní ulice v podmínkách hl. m. Prahy (Čistou stopou Prahou):
<https://www.cistoustopou.cz/> (Metodický pokyn Odboru dopravy MHMP ke schvalování a dopravnímu značení školních ulic).
- Akademie městské mobility / Kampaň Zvolni (Partnerství pro městskou mobilitu):
<https://www.akademiemobility.cz/skolni-ulice> a <https://www.zvolni.cz> (Inspirativní databáze opatření pro zklidňování dopravy, udržitelné cestování do škol a příklady českých měst).
- Transport for London (TfL) – School Streets Toolkit:
<https://tfl.gov.uk/> (Detailní anglický návod, doporučení a vyhodnocovací data z celoplošného zavedení školních ulic v Londýně).
- <https://www.mappaostrava.cz/projekt/skolni-ulice-zs-serikova/>
- <https://www.mappaostrava.cz/projekt/skolni-ulice-zs-kosmonautu/>